

ภาษามลายูในภาษาไทย

ขุนศิลปกิจพิสัยห์

(ต่อจากฉบับที่แล้ว)

ชาวมลายูพากันนิยมเรื่องอิเหนาที่มีคำชาวสอทดแทรกอยู่ และบทพากย์ บทเจรจา ของหนัง หรือบทขับร้องของละครนิยมให้มีคำชาวสอทดแทรกอยู่ด้วย ต่อมาเมื่อพวกมลายูเขียนเรื่องอิเหนาขึ้นเอง ก็ต้องมีคำชาวสอทดแทรกตลอดเรื่อง มิฉะนั้นชาวบ้านจะหาว่าไม่ใช่เรื่องอิเหนา และหนังยาวที่ชาวมลายูเป็นผู้เล่นก็ต้องมีคำชาวในบทพากย์และบทเจรจา เมื่อ ๔๐-๕๐ ปีมาแล้วก็ยังนิยมกันอยู่เช่นนี้ ผู้พากย์หนัง (Dalang) ชาวมลายูบางคนไม่รู้ภาษาชวา เมื่อเล่นเรื่องอิเหนาก็ต้องพูดชวา (ซึ่งเป็นคำที่ไม่มีในพจนานุกรมชวา) เป็นอันว่าเกิดเป็นหลักการขึ้นในหมู่ชาวมลายูว่า เรื่องอิเหนาแล้วมีคำชาวสอทดแทรกเสมอไป

ต่อมาเมื่อเรื่องอิเหนาฉบับมลายูเข้ามาสู่กรุงศรีอยุธยา ท่านผู้รจนาเรื่องอิเหนาเป็นพากย์ภาษาไทยก็ทราบหลักการที่ชาวมลายูถือปฏิบัติกัน ท่านจึงได้สอดแทรกคำชวาเข้าไปในเรื่องอิเหนาพากย์ภาษาไทยของท่าน กับยังเพิ่มคำมลายูเข้าอีกบ้าง แม้เรื่องอิเหนาในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ซึ่งเป็นพระราชนิพนธ์ พระองค์ท่านก็ทรงถือหลักการเดิม

มีข้อควรสังเกตประการหนึ่ง คือ คำชาวมลายูที่สอดแทรกอยู่ในเรื่องนี้มีพยางค์เสียงสูง ในภาษาชวามลายูนั้นไม่มีคำซึ่งมีพยางค์เสียงสูง จึงทำให้เข้าใจว่า ผู้แปลเรื่องอิเหนาพากย์มลายูเป็นพากย์ไทยนั้น เป็นคนไทยภาคใต้ หรืออาจเป็นชาวชวาที่รู้ภาษามลายูเขียนอ่านได้ และพูดภาษาไทยภาคใต้

ต่อไปนี้เป็นคำตัวอย่างจากเรื่องอิเหนา

- ระตุ - ratu (ราตุ) - ผู้ครองแคว้น, พระเจ้าแผ่นดิน - จะเป็นผู้หญิงหรือผู้ชายก็ได้
- ระเค็น - raden (ราเค็น) - ผู้เป็นโอรสของระตุ - จะเป็นผู้หญิงหรือผู้ชายก็ได้
- อิเหนา - inu (อินุ) - ผู้เยาว์

ระเด่นอินเหนา	- raden inu (ราเดิน อินู) - ยุพราช, มงกุฎราชกุมาร
ปาเตะ	- pateh (ปาเต๊ะ) - สมุหนายก
ท่ามะหงง	- temenggong (เต๊ะมะฮงง) - ขุนนางผู้ใหญ่ฝ่ายรักษาความสงบ
คะหมัง	- demang (เด๊ะหมัง) - ขุนนางฝ่ายมหาดไทย
ยาสา	- jaksa (ยะซา หรือ ยักซา) - ขุนนางฝ่ายตุลาการ
คายัง	- dayang (คายัง) - นางกำนัล, สาวใช้, นางข้าหลวง
กิกายัน	- kedayan (เก๊ะคายัน) - มหาดเล็ก
กูริปัน	- kuripan (กูริปัน - รันรมย์, สุขสบาย ชื่อเมือง
คาหา	- daha (คาฮา) - ซึ่งยังโลกให้ฉงน (คืองามมาก) ชื่อเมือง
สิงห์สำหรับ	- singasari (ซิงาซารี) - ดอกไม้แห่งสิงห์ ชื่อเมือง
กาหลัง	- Gagelang (กาเก๊ะลัง) - (ไม้ทราบคำแปล) ชื่อเมือง
ปะหรัคกะติกา	- barat ketiga (ปารัตเก๊ะติกา) - "พี่น้องทั้งสาม" - ผู้ทำหน้าที่เป็นม้าใช้
อายัน	- ajar-ajar (อายาร์-อายาร์) - ชายผู้บำเพ็ญตะบะ, ฤๅษี
แอหนัง	- endang (เอ๊ะหนัง) - หญิงผู้บำเพ็ญตะบะ
สังปะติหงะ	- sangpetinggi (ซังเป๊ะติง) - ฤๅษีผู้เป็นคณาจารย์
อัสญูแควหา	- asal dewa (อาซาล เดวา) - อาซาล - เทือกเขาเหล่ากอ, เชื้อสาย; เดวา- เทวา, เทวคา (คือ เชื้อสายเทวคา)
อัสญูหยา	- asal-nya (อาซาล-ญา) - ค่วยเป็นเชื้อสาย (ของ)
ปะตาระกาหลา	- Betara Kala (เบ๊ะตาระกา ลาลา)
หยัง	- yang (ยัง) - พระผู้เป็นเจ้า, เทพเจ้า
กระยาหังน	- kayangan (กายังน) - ที่อยู่ของเทพเจ้า คือ สวรรค์
อินครา	- Indera (อินเด๊ะระรา) คือ พระอินทร - ตามคติชาวดีว่าเป็นเทพเจ้าชั้นสูง เรียกว่า Betara Indera สวรรค์ชั้นที่พระอินทร์อยู่เรียก keinderaan (เก๊ะ- อินเด๊ะระรอัน) หรือ Indera Loka (อินเด๊ะระรา โลกา) - "อินทรพิภพ" สวรรค์ของพระอินทรอยู่ระหว่างโลกมนุษย์กับสวรรค์ชั้นกระยาหังน เทพใน กระยาหังนใช้คำว่า Betara นำหน้าชื่อ เช่น Betara Siwa, Betara Bisnu, Betara Kala, Betara Guru

(ยังมีต่อ)